

KONCEPCE PREVENCE SOCIOPATOLOGICKÝCH JEVŮ

Název školy: **Základní škola, Liberec, Sokolovská 328, příspěvková organizace**
(dále jen ZŠ Sokolovská)

Adresa: Sokolovská 328, Liberec 13, 460 14

IČO: 68974639

I.

Společná ustanovení

Základní charakteristika poradenských služeb ve škole

I.1 Vymezení poradenských služeb ve škole:

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány výchovným poradcem, školním metodikem prevence, školním speciálním pedagogem a jejich konzultačním týmem složeným z vybraných pedagogů školy. Za jejich poskytování odpovídá ředitel školy, případně jím pověřený pracovník. Ředitel školy zodpovídá za vytvoření preventivního programu školy, dále se podílí na zajištění výchovného poradenství.

Rozdělení rolí, vytvoření časového prostoru na poskytované služby, zkvalitnění vzdělávání školních poradenských odborníků, týmová práce a spolupráce se specializovanými poradenskými pracovišti ve školství, tj. pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP), speciálně pedagogickými centry (SPC), ale také se středisky výchovné péče (SVP) a dále mimo školství zejména s informačně-poradenskými středisky úřadů práce, povede k vytváření prostoru pro operativní poskytování kvalitnějších školních poradenských služeb.

Výchovný poradce se věnuje primárně problematice kariérového poradenství a procesu integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně integrace nadaných) na školách.

Školní metodik prevence pracuje především v oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů.

Školní speciální pedagog vykonává činnosti zaměřené na odbornou podporu integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a všech ostatních žáků, kteří potřebují speciální pedagogickou podporu.

I.2. Poradenské služby na ZŠ Sokolovská zajišťují:

- výchovný poradce
- školní metodik prevence
- školní speciální pedagog
- třídní učitelé
- učitelé výchov (občanské výchovy, rodinné výchovy, výchovy k volbě povolání)
- učitel - metodik pro přípravu školního vzdělávacího programu

I.3. Úkoly a cíle pedagogicko-psychologického poradenství na ZŠ:

- spolupráce všech výše jmenovaných subjektů školy, vytvoření široké základny primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů
- sledování účinnosti preventivních programů, vytvoření metodického zázemí pro jejich vytváření a realizaci
- poskytování poradenské pomoci při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků
- vytváření podmínek pro práci s integrovanými žáky a nadanými žáky
- vybudování příznivého sociálního klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole
- prohloubení včasné intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
- poskytování metodické podpory učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání do školních vzdělávacích programů
- prohloubení spolupráce a komunikace mezi školou a rodiči
- integrace poradenské služby poskytované školou se službami specializovaných poradenských zařízení, zejména PPP, SPC a IPS úřadů práce

I.4. Schéma poskytování poradenských služeb ve škole

II.

Specifikace prevence sociopatologických jevů na škole

Prevence primárně patologických jevů musí fungovat jako celek, který je naplňován v průběhu celé školní docházky. Naplnění těchto cílů je možné při dodržení všech kroků určených MPP školy. MPP je každoročně aktualizován dle aktuálních potřeb školy. Nedílnou součástí je i vzájemná spolupráce a komunikace všech členů pedagogického sboru a vedení.

- vytvořit pozitivní klima tříd tak, aby žáci dokázali hovořit otevřeně a s důvěrou o problémech v třídním kolektivu
- zamezit všemi možnými způsoby šikaně, jejím náznakům i projevům
- vychovávat ke zdravému způsobu života, který chrání žáky před sociálně patologickými jevy
- podat žákům ucelené informace o legálních i nelegálních drogách, naučit je činit odpovědná rozhodnutí týkající se užívání drog
- utváření návyků pro pravidelnou celoživotní pohybovou činnost
- koordinovat všechny školní i mimoškolní akce v oblasti prevence
- systematicky vzdělávat metodika prevence, výchovného poradce a další pedagogické pracovníky v metodikách preventivní výchovy a v technikách preventivní práce s dětmi
- mimoškolní zájmové útvary ve spolupráci s dalšími organizacemi (DDM, Sokol)
- schránka důvěry a informační nástěnka

II.1 Činnost školního metodika prevence

- a) Tvorba, koordinace a kontrola realizace Minimálního preventivního programu - Minimální preventivní program vypracovává školní metodik prevence na každý školní rok. Na jeho realizaci se podílejí ostatní pedagogičtí pracovníci školy. Rodiče jsou s Minimálním preventivním programem seznámeni prostřednictvím třídních schůzek.
- b) Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, kriminálního chování a dalších sociálně patologických jevů. Škola se rovněž snaží o smysluplné využití volného času dětí a mládeže širokou nabídkou zájmových kroužků a dalších jednorázových mimoškolních aktivit pro žáky.
- c) Metodické vedení činnosti učitelů školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů - školní metodik prevence spolupracuje s třídními učiteli - vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy, zařazování preventivních aktivit v rámci výchovných předmětů.
Vytvoření knihovničky, videotéky, fonotéky a propagačního materiálu k protidrogové tematice pro potřeby školního metodika prevence a ostatních pedagogů. Knihovnička je umístěna ve sborovně školy a je dostupná pro všechny učitele a pedagogické pracovníky.
- d) Koordinace vzdělávání pedagogů školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů - ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími

institucemi se školní metodik prevence i další pedagogičtí pracovníci účastní různých seminářů z oblasti prevence sociálně patologických jevů.

- e) Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v pedagogicko-psychologické poradně a s odbornými pracovišti.
- f) Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.
- g) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů a zajišťování těchto zpráv a informací v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů - ve spolupráci s výchovnou poradkyní.
- h) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.
- i) Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogům školy - pedagogické rady, nástěnka k prevenci sociálně patologických jevů, osobní konzultace.
- j) Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností - školní časopis, nástěnka, internetové stránky.
- k) Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů.

II.2 Bližší specifikace prevence sociopatologických jevů

a) umístění prostor pro poskytování služeb v oblasti prevence sociopatologických jevů na škole

Metodik rizikového chování - Mgr. Hana Palečková
Email: paleckova.hana@zssokol.cz
Konzultační hodiny: st 14:00-16:00
ostatní dny dle dohody
první patro vpravo – kabinet metodika prevence a výchovného poradce

b) služby poskytuje/poskytují

Výchovný poradce – Mgr. Irena Říhová
Email: rihova.irena@zssokol.cz
Konzultační hodiny: po 14:00 – 15:00
ostatní dny dle dohody
první patro vpravo – kabinet metodika prevence a výchovného poradce

Speciální pedagog - Mgr. Pavlína Housová
Email: housova.pavlina@zssokol.cz
Konzultační hodiny: st 13:30-14:30
ostatní dny dle dohody
přízemí – kabinet 1. stupně

II.3 Přehled institucí poskytujících poradenství oblasti prevence sociopatologických jevů v Liberci

Terapeutické středisko pro rodinu a mezilidské vztahy, Dvorská 445/10, Liberec 5

485 108 866
485 103 190
606 167 312

Pedagogicko – psychologická poradna, Truhlářská 360/3, Liberec 1

485 105 522

SKT – Středisko komplexní terapie, Jáchymovská 385/25, Liberec 10

485 151 398
485 152 793

DYS centrum Liberec, Ještědská 83, Liberec 8

485 152 465

MML – odbor soc. péče – kurátoři + SPO, 1. máje 108/48, 460 07 Liberec III-Jeřáb

485 244 811

485 244 111

Občanská poradna – soc. dávky, soc. pomoc

485 152 070

K – centrum – drogy, Rumunská 5/a , 460 01 Liberec

482 713 002

SVP – Čáp – středisko výchovné péče, Na Výšinách 451/9, 460 05 Liberec 5

482 750 807

Speciální pedagogické centrum, Na Pískovně 761 Liberec 14

485 110 677

Městská policie Liberec, služebna Františkov, Jáchymovská 261, Liberec 10

488 578 151

PČR, Preventivně informační skupina, nám. Dr. E. Beneše 26, Liberec

974 461 207

III.

Standardní činnosti pedagogů, kteří se podílejí na prevenci sociopatologických jevů na škole

III.1. Třídní učitel

- pravidelné komunitní kruhy
- spolupráce s rodiči (zapojení do akcí školy)
- mimoškolní akce
- vícedenní akce (ŠvP, harmonizační pobyty,...)
- besedy (Policie ČR, SVP Čáp,...)
- prevence ve třídnických hodinách
- dohledy
- třídní pravidla
- využívání školních poradenských služeb
- prevence ve výuce (občanská výchova, prvouka, výchova ke zdraví,...)
- spolupráce s vedením školy

- spolupráce se specializovanými zařízeními
- třídní schůzky, mimořádné třídní schůzky
- pravidelné konzultační hodiny
- úzká spolupráce s ostatními vyučujícími
- výchovná komise
- kontrola docházky, chování (třídní kniha, žákovská knížka, zápisový list)
- vedení záznamové karty žáků s problémy
- další vzdělávání (školení, kurzy,..)

III.2. Učitel(é) podílející se na prevenci sociopatologických jevů na škole

- posílení úlohy učitelů v oblasti tvorby pozitivního sociálního klimatu, včasná diagnostika a intervence při riziku vzniku sociálně patologických jevů a kooperace s odborníky při jejich řešení
- věnování pozornosti problematickým skupinám žáků nebo jednotlivcům
- odhalování projevů asocíálního chování mezi žáky – soustředit se zejména na problematiku šikany
- v rámci prevence kouření vytvoření dostatečné informovanosti
- sledovat často se opakující krátkodobé absence žáků – prevence záškoláctví
- spolupráce s rodiči žáků s tendencí vyhýbat se školní docházce
- sebevzdělávání učitelů v metodikách preventivní výchovy a ve výchově ke zdravému životnímu stylu v souladu s Národními vzdělávacími osnovami
- shromažďování a zpřístupňování materiálů pro pedagogický sbor
- zapojení vedení školy i ostatních pedagogických pracovníků do těchto programů
- nově přichozím vyučujícím nabídnout všestrannou kolegiální pomoc pro oblast prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže

III.3. Učitel - metodik pro přípravu školního vzdělávacího programu

Podle ŠVP učitelé

- dopřávají žákům výuku v populačně přirozené skupině (žáci s různými vlohami, nadáními, vlastnostmi), ale respektují žáky nadané a zároveň vhodně integrují žáky zaostávající a postižené
- vedou žáky k dodržování stanovených pravidel (školní řád)

V rámci osobnostní a sociální výchovy

- naučí žáka pochopit sebe samotného
- vedou k vytváření dobrých mezilidských vztahů, vzájemné spolupráci
- pomáhají v primární prevenci sociálně patologických jevů
- rozvíjí poznání a sebepoznání, psychohygienu, komunikaci a kooperaci
- učí žáky řešit problémy

Osobnostní a sociální výchova je zařazena průběžně od 1. do 9. ročníku v těchto předmětech: M, Čj, Tv, F, Hv, Aj, Nj, Ch, Pv, Inf, Př, Výchova ke zdraví.

Dále se uskutečňuje ve školních projektech.

IV.

Kvalifikační standardy poradenských pracovníků školy

Kvalifikační standardy poradenských pracovníků školy jsou specifikovány Zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. Dále jsou pracovníci individuálně vzděláváni dle svých potřeb a požadavků nebo na základě doporučení vedení školy.

V.

Podmínky pro poskytování poradenských služeb ve škole

Dále uvedené provozní podmínky jsou nezbytné pro plnění poradenských úkolů školy, tj. pro výkon standardních činností školních poradenských pracovníků.

V.1. Časová dostupnost služeb

Každý z poradenských pracovníků školy má pevně stanoveny konzultační hodiny pro žáky, konzultační hodiny pro učitele a konzultační hodiny pro rodiče. Ve svých konzultačních hodinách je poradenský pracovník pro uvedenou cílovou skupinu dostupný v prostorách, které jsou vyhrazeny pro poskytování poradenských služeb.

V.2. Informovanost o službách

Škola zpracovává soubor informací o poradenských službách, které poskytuje žákům a jejich rodičům. Přehled o poskytovaných službách ve škole je veřejně přístupný na nástěnce v budově školy a na webových stránkách školy. O poskytování poradenských služeb informuje škola ve svých výročních zprávách.

V.3. Práce s informacemi a s důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňována v souladu se Zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne :

.....
ředitelka školy